

Руховий розвиток школярів різних вікових груп

Наукове видання

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

*50-ти річчю
педагогічної діяльності
присвячується*

Руховий розвиток школярів різних вікових груп

*За науковою редакцією
доктора педагогічних наук, професора,
дійсного члена (академіка) НАПН України
М.О. Носка*

Чернігів
Видавництво «Десна Поліграф»
2020

УДК 796.012: 612] – 053.5

ПД9792

Р91

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
(протокол №11 від 26.06.2019 р.)*

Рецензенти:

Архипов О.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання і спорту Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

Пліско В.І., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології і методики фізичного виховання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

**Носко М.О., Носко Ю.М., Лазаренко М.Г., Жула В.П.,
Могильний Ф.В., Філоненко О.А.**

Р 90 **Руховий розвиток школярів різних вікових груп : наукове
видання / за наук. ред. М.О. Носка. – Чернігів, 2020. – 408 с.**

ISBN 978-617-7833-62-7

В науковому виданні розкрито педагогічні основи розвитку рухових якостей у школярів різних вікових груп. Викладено особливості рухового розвитку та біомеханічні параметри моторики школярів різних вікових груп. Висвітлено педагогічний процес управління формуванням рухових умінь і навичок школярів різних вікових груп на уроках фізичної культури та при заняттях окремими видами спорту.

Матеріал наукового видання пропонується використовувати для роботи вчителів фізичної культури закладів середньої освіти, спеціалістам які переймаються проблемами рухового розвитку школярів, тренерам ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ та спортивних товариств.

Nosko M.O., Nosko Yu.M., Lazarenko M.H., Zhula V.P., Mohylnyi F.V., Filonenko O.A. Motor development of students of different age groups : scientific publication / in the scientific edition by Nosko M.O. – Chernihiv, 2020. – 403 p.

The scientific publication reveals pedagogical basis for the development of motor skills in school children of different age groups. Peculiarities of motor development and biomechanical motor skills criteria of students of different age groups are described. The research outlines the pedagogical process in regards to formation motor skills of students of different age groups during physical education classes and while doing sports individually.

Material of scientific edition is suggested to use for physical training teachers of secondary schools, experts concerning about the problems of motor development of students, coaches of children's youth sports schools, specialized children's youthful schools of Olympic reserve, schools of higher sports mastery and sports associations.

ISBN 978-617-7833-62-7

ПД 9792

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	5
ВСТУП.....	8
Список використаних джерел	13
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ З ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ	20
1.1. Система фізичного виховання молодших школярів.....	20
1.2. Педагогічні основи розвитку рухових якостей у школярів початкової школи	32
1.3. Дидактичні та психолого-фізіологічні особливості навчання рухів молодших школярів	47
1.4. Стан рухового розвитку, здоров'я та рухової підготовленості дітей 6-10 років.....	67
Висновки до першого розділу.....	80
Список використаних джерел	81
РОЗДІЛ 2. ОНТОГЕНЕЗ МОТОРИКИ ШКОЛЯРІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	104
2.1. Організація та методи дослідження	104
2.2. Формування скелету, геометрії мас тіла та постави в онтогенезі школярів 6-10 років.....	114
2.3. Особливості рухового розвитку школярів початкової школи.....	125
2.4. Біомеханічні параметри рухових якостей школярів 6-10 років	135
Висновки до другого розділу	155
Список використаних джерел	157
РОЗДІЛ 3. ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ РУХОВОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	162
3.1. Теоретичні засади проблем рухового розвитку та формування здорового способу життя засобами фізичної культури.....	162
3.2. Характеристика основних факторів розвитку учнів 11 – 15 років.....	171
3.2.1. Вікові особливості фізіологічного розвитку організму дітей пубертатного віку	171
3.2.2. Психологічне становлення учнів основної школи.....	180

3.2.3. Соціальна складова розвитку дітей підліткового віку	184
3.3. Сутність педагогічного контролю на уроках фізичної культури у закладах середньої освіти	188
3.4. Педагогічний експеримент.....	200
3.5. Мотивація до занять фізичною культурою школярів 11 – 15 років ...	202
3.6. Морфологічний стан рухового розвитку та соматичне здоров'я підлітків.....	211
3.7. Біодинамічні та координаційні показники рухового розвитку учнів основної школи	221
Висновки до третього розділу.....	233
Список використаних джерел	238
РОЗДІЛ 4. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ РУХОВОЇ ФУНКЦІЇ ШКОЛЯРІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ЄДИНОБРСТВА І СПОРТИВНИХ ІГОР	262
4.1. Педагогічний процес управління формуванням рухових умінь і навичок школярів на уроках фізичної культури.....	262
4.2. Розвиток рухових якостей школярів.....	275
4.3. Волейбол у системі фізичної культури школярів	301
4.4. Біомеханічні основи рухових умінь і навичок	305
4.5. Рухова підготовленість старшокласників	321
4.6. Характеристика складу результату в лижних гонках.....	330
4.7. Визначення факторів, що впливають на формування рухових умінь і навичок старшокласників у процесі лижної підготовки.	343
4.8. Соматометричні показники, стан рухового розвитку та анатомо-фізіологічні особливості учениць старших класів	358
4.9. Моделювання показників моторики технічних дій старшокласниць під час занять волейболом на уроках фізичної культури	371
Висновки до четвертого розділу.....	378
Список використаних джерел	382
ВИСНОВКИ	397

50-00

Наукове видання

**Носко М.О., Носко Ю.М., Лазаренко М.Г.,
Жула В.П., Могильний Ф.В., Філоненко О.А.**

Руховий розвиток школярів різних вікових груп

*За науковою редакцією
доктора педагогічних наук, професора,
дійсного члена (академіка) НАПН України
М.О. Носка*

Технічний редактор О.М. Єрмоленко

Підписано до друку 08.07.2020 р. Формат 60 x 84 1/16.
Папір офсетний. Друк на різнографі.
Ум. друк. арк. 25,5. Обл.-вид. арк. 23,72.
Наклад 500 прим. Зам. № 0056.

ТОВ «Видавництво «Десна Поліграф»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ДК № 4079 від 1 червня 2011 року
Тел. (0462) 972-664

Віддруковано ТОВ «Видавництво «Десна Поліграф»
14035, м. Чернігів, вул. Станіславського, 40